

Nagyvárad Estilap

Szerkesztőség:
Károly herceg-utca 6. sz.

Szerkesztésért felelős:
MARTON MANO
főszerkesztő

X. évfolyam
201. szám

Kiadóhivatal:
HEGEDÜS HIRLAPIRODA
Eul. Reg. Ferdinand

Oradea—Nagyvárad
Kedd, 1928. szept. 4.

Borzalmas halál egy repülőtéren

BOKANOWSKI FRANCIA KERESKEDELMİ MINISZTER ÖTÖDMAGÁVAL LEZUHANT EGY REPÜLŐGÉPEL. — MEGSZENESEDETT HOLTTESTÜKET KÉT ÓRAI MUNKÁVAL SZEDTÉK KI A RONCSOK ALÓL.

Párisból jelentik: Maurice Bokanowski, Franciaország kereskedelmi minisztere vasárnap délelőtt Toul város közelében repülőgéppel lezuhant, szörnyet halt és holtteste teljesen összeégett.

Bokanowski miniszter szombaton részt vett Campignyben Poincaré miniszterelnök 68-ik születésnapjára és a kormány két éves fennállásának ünnepségén. Majd Toulba utazott, ahonnan repülőgépen igyekezett Clermont-Fermandba, egy repülőmítingre. Amikor a repülőgéphez szállt, még ezt mondta a körülötte állóknak:

— Az újságírók azt állítják rólam, hogy sohasem ülök repülőgépre. Most megállapíthatják, hogy nem riadok vissza a repüléstől!

Alig emelkedett fel a repülőgép, a szemtanúk szerint sűrű füst, majd lángok csaptak ki a motornál, a gép megingott és hirtelen lezuhant, mintegy kilométerre a repülőtértől.

A gép a Compagnie Internationale de Navigation Aérienne (Franco-Roumaine) hatszemélyes utasszállító gépe volt. Hanin pilóta, aki 1916 óta vezet repülőgépet, eddig összetett hatezer órát töltött a levegőben. Le-Franco műszaki igazgató, Vidal mechanikus és Villini szikratávírósz utaztak még a gépen, valamennyien szörnyet haltak.

Maurice Bokanowski kereskedelmi miniszter — mint neve is mutatja — nem volt törzskönyves francia. Közvetlen őse Lengyelországból vándorolt be Franciaországba. Maurice Bokanowski közel 20 év óta Páris egyik kerületének képviselője volt a francia kamarában és már az 1918—1919-es kormányban, a béketárgyalások idején miniszteri tárcát viselt és Poincaré nacionalista-polgári politikájának híve volt.

A tragikus véget ért kereskedelmi miniszter 49 éves volt; özvegyet és négy gyermeket hagyott hátra.

A repülőgép ugyanolyan volt, amilyenek a páris-sztambul vonalon járnak: két-

fedelű; 450 lóerejű léghűtéses motorral. Zuhanás után a benzintartó is felrobbant, ami súlyosabbá tette a katasztrófát, ámbar felteszik, hogy az utasok a zuhanást nem élték volna túl.

Érdekes, hogy az öt halott közül Bokanowskit

karkötő-órájáról ismerték fel,

— ugyanugy, mint annakidején Löwenstein bankárt. Nemkülönben érdekes, hogy Bokanowski

már második miniszter — halottja

a francia repülőtechnikának. Az első: Embereteaux hadügyminiszter, akit 1921 május

21-én, amikor Madridba küldték, az issy-les-moulineux-i repülőtéren

lefejezett egy gép-propellerje.

Tegnap, röviddel a katasztrófa után Sarraut belügyminiszter felkereste Compiègneben Bokanowski özvegyét, hogy a kormány részvétét töltséje előtte. A szerencsétlenség színterét megtekintette Poincaré is.

A megszenesedett holttestet csak kétórát munkával tudták kiszabadítani; aztán Párisba szállították és ott, a kereskedelmi miniszteriumban felvatalozták. A temetés valószínűleg szerdán lesz.

MÁRIA ÖZVEGY-KIRÁLYNÉ KIHALLGATÁSON FOGADTA MOSOIU TÁBORNOKOT

Mária özvegykirályné tegnap a szinajai Pelisor-kastélyban kihallgatáson fogadta Mosoiu tábornokot, majd vendégül látta villásreggelire.

Ez alkalommal Mosoiu tábornok engedélyt kért és kapott Mária özvegykirálynétól arra, hogy a volt harcosok nemzetközi szövetségének (F.I.D.A.) legközelebbi bukaresti kongresszusán résztvevők meglátogathassák a szinajai királyi lakokat.

Stoirescu hurcolkodik

A pénzügyigazgatóság előtt hatalmas Fleischmann butorszállító vagon áll. A vagonba munkások pakolják a butorokat. Az irdatlan kocsi már telve van, sifonok és asztalok szöglete bukkan ki a kocsi homályából. Hátról egy farácsos kálitka, de az üres, a madár elszállt belőle. Felpakolják Stoirescu Dinu pénzügyigazgatót, aki ott áll a butorszállító kocsinál és ügyel, a szemé mindenkin rajta.

Még sok holmi van kint: ládák, teknők, hordók, egy kis rozoga rozsdás sparherd vár az elszállításra és virágok, sok cserepes virág. Egy pálmának papírba vannak kötözve a levelei. Stoirescu pedáns ember. Ez látszik abból is, hogy egész bizonyosan egyetlen szegyet sem akar itt felejtetni, a berakni való holmik között ott van a vasalódeszka és az ágydeszkák.

Stoirescu, ugylátszik szalmazsákon aludt. Az emeleten Stoirescuné adja a munkások kezébe a cserepes virágokat. Stoirescuné is már utra készen áll, úgy járkal a folyosón és lent az ürülő szobákban. Egyik kezében a ridikülje, lehet, hogy nem meri letenni. Szolgák és hivatalnokok rebbennek el a lakás ajtaja előtt, egy pillantást vetnek be, aztán gyorsan félrenéznek, félnek még mosolyogni. Csak Dinu Stoirescu mosolyog kinosan a vagon előtt. Megkérdezzük tőle, hova megy?

— La Chisina! — feleli nevetve és felrántja a vállát, de látszik, hogy nincs nevető kedvében. Nem is mond többet, zsebre tett kezével figyel a hurcolkodást, nem akar semmit itthagyni a rosszlelkén kívül.

Eltűnnek az akták...

A milliárdos petroleumpanama szereplői továbbra is vizsgálati fogságban maradnak

— Bukaresti tud. távirata —

A negyedik milliárdos petroleumpanama ügyében a vizsgálóbíró folytatja a vizsgálatot.

A bukaresti ítélőtábla szüneti tanácsa tegnap foglalkozott a letartóztatásban ülő gyanúsítottak ama felfolyamodásával, amelyet a letartóztató végzésnek törvényszéki megerősítése ellen adtak be. A tábla valamennyi felfolyamodást egyhan-

gulag elutasított.

Mint a „Dimineata” értesül, a földművelésügyi miniszteriumban Alexandru Radianak, az agrárbizottság főtitkárának asztaláról eltűnt egy aktasomó, amely a prahovamegyei petroleum-mezők „konszolidására” vonatkozik. Hiába keresgéltek, az ügyiratokat nem tudták többé megtalálni.

Azonban a tolvajok nem igen érik el céljukat, mert egy ploesti egyén, akit az ügyiratok közvetlenül érdekeltek, rég le-másoltatta valamennyit.

A vizsgálóbíró kiterjesztette vizsgálatát a kereskedelmi és iparügyi miniszterium bányai ügyi igazgatóságára is.

Jön az egész világ által ünnepelt
„Platoff”
 doni kozák-kórus

A szülők figyelmébe!

A mai nehéz gazdasági viszonyok a gyermekek nevelésének és tanításának lehetőségeit is megnehezítette. Nem kevés gondot ad a szülőknek, hogy gyermeke ruházatkodási számláját úgy ossza be, hogy kevés pénzért mégis elsőrendű minőségű árut kapjon. Áll ez különösen a gyermekek cipőszükségletére vonatkozólag. A Derby cipőgyár Fő-utcai fiókja szeptember hó 1—30-ig tartó ugynevezett iskolai olcsó cipővásárt rendez 25—30 százalékos árleszállítással. Köztudomású, hogy a Derby cipőgyár fiú és leányka cipői az ország legjobb készítményei és azoknak minőségéért teljes felelősséget vállal. Mindenkinek saját jól fel fogott érdeke, hogy a Derby cipőgyár fő-utcai üzletében mielőbb beszerezze gyermekeinek cipőszükségletét.

x Megérkezett a Schöne Wein-
 rin és Record szeptemberi száma.
 Kapható a Hegedűs hírlapírodába.

Ma, utoljára
 Strauss világhírű operettje

Bőregér

Lubits Ernő rendezésében
 Eredeti zenekísérettel a
 Heyman szinkörben

Francio kölnivizek
 decinként 13 leltől

Fekete Ernő
 ujonnan megnyílt illatszertárában

Bulev. Regula Ferdinand 6

Uj élet a remeci erdőkben!

Megkezdődik ismét a termelés s ujjongva készül ezernyi lerongyolt, kiéhezett ember az új munkára

— Saját tudósítónktól —

Tudvalevő, hogy a szerencsétlen konjunktúra következtében nemcsak Brátkán, de a hasonlóan virágzó és hatalmas remeci erdőktermelő vállalatnál is megszűnt a munka és a kereslet. A roppant fűrészek elnémultak, megbénultak, a remek iparvasut megállt és sinjei közt gaz burjánzott, az ezernyi ezer szorgalmas erdei munkás, aki évtizedek óta dolgozott a Mundus vállalat óriás rengetegeiben, letette a fejszét és kenyértelenül, sötétben ödöngött és rongyolódott, várva a jó szerencsét.

Sok ezer munkás vesztette el a kenyerét és a valaha dalos, derűs, gazdag telepen, ahol szombatonként a káptalan nem győzte a vendéget, évek óta szomorúság és kétségbeesés vert tanyát. A munkások, akik a vállalatnál bőven kerestek és megelégedetten élték, sorra adogatták el minden ingóbingójukat, az utolsó kecskét is behajtották a vásárra és

teljességgel koldusbotra jutottak.

A szegény emberek mindent elkövettek, hogy sorsukon javítsanak, de a vállalat is hiába mozdított meg minden, követ, a munka megkezdéséhez, az erdők további kihasználásához nem adták meg a módot és eszközöket. Utóbbi időben Gombos U. Traján és más fiatal képviselők lelkes akciójában bíztak a kopáló tömegek, a melyekre most végre váratlanul kisütött a nap.

Vigasztaló, örvendetes jelenés a kietlen sivár valóságban. A remeci famunkásokat összehívták és közölték velük, hogy a Belényes felé eső erdővágásokban legközelebb

teljes üzemmel megkezdődik a termelés.

Több nagykitérjedésű erdőt fognak kivágni úgy, hogy a munka hosszabb időre, talán újra évekre biztosítva van. A munkások már előleget is kaptak, ami hallatlan ujjongó örömet kelt, mert ugyyszólván

évek óta nem láttak pénzt ezek a szegény, derék emberek. Az előlegből a legszükségesebb testi ruhán kívül, mert már mindenből kikoptak, hamar szalonnát és kenyérlisztet vásároltak. Az erdőkben csoportostól járnak a holdgombok és dalolnak, kergetőznek, játszanak, mint a gyerekek. Egészen csodálatos lelki átalakuláson mentek át.

Ezalatt a telepen is készülnek a nagy munkára a régi hű em-

berek: Berkes Béla főtisztviselő és Diesl főgépész vezetésével, akik a munkahelyeket újja szervezik, az iparvasutat szakemberekkel üzembeállítják, a gépeket rendbehozzák és a munkások felvételét intézik.

Az előkészületek teljes gözzel s olyan tempóban haladnak, hogy már szeptember első felében megkezdhető lesz a munka és nemsokára felharsan az erdőkoszorus remeci hegyek legszebb zenéje, a gőzfűrész bugása.

Kezdődik az új élet, amely kétségkívül élénk és jótékony lesz a környék gazdasági viszonyaira.

Ésküvők vasárnapja

Az őszi verőfényes szeptember első vasárnapja különös és nevezetes ünnepnap volt a váradai jegyesek számára. Régóta álmódott álmok valósultak meg és szerelmes szívek forrtak egybe. A déli óráktól kezdve egészen késő délutánig egymást követték a gyönyörűen feldisített lakodalmi menetek a város utcáin. Virágoktól ékes autókön pompás, fogatokön szállították a jegyespárokat és a násznépeket. A szerencsés véletlen úgy akarta, hogy ez a nap szinte a tömeges házasságkötések ünnepe lett Nagyváradon.

Az összes templomokban egymást követték az esketési szertartások. Különösen jó napja volt a Cion-templomnak, ahol Kecskeméti Lipót főrabbi nem kevesebb, mint hat jegyespárt adott össze. A Cion-templomban egymásután vonultak fel a szebbnél-szebb fiatal bájos menyasszonyok és vőlegények.

Oltár elé léptek a következő párok: Herskovits Dódi dr Erdős Zoltán orvossal. Rácz Ági Heyman Béla mérnök, mozigazgatóval. Mihály Ági Heller József banktisztviselővel, Radó Magda Vértés Herman banktisztviselővel, Löwenstein Olga Klauzner Béla tisztviselővel és Fekete Erzs Blum László faterkeskedővel.

Hasonlóan nagy napjuk volt azonban a többi templomoknak is. A sok szívből jövő rendíthetetlen hittel elrebegett „igen” és a sok őszinte sóvárgással elfoháskodott papi áldás az ősz első vasárnapján áhitattal szállott az ég felé.

x Utlevél-vizum ügyeket leggyorsabban a Hegedűs hírlapiroda intéz el.

Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank

Oradea, Str. Avram Jancu (Kossuth-u.) 3.

ALAPÍTÁSTÓTT: 1872

Teljesen beüzemelt saját tőkél:

72 millió lei

Engedélyezett devizahely. Vámcsekkek. Pénzbeváltás. Takarékbetétek. Folyószámlák. Átutalások. Váltóleszámitolások. Bekebelezéses kölcsönök ház- és földingatlanokra. Előleg árukra és értékpapírokra.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez.

Ovadéklépes állampapírokat

kölcsönzünk.

Mozgőszínházak mősora

Filmpalace és Filmterrasse
 5 és 7 órákor 9 órákor

Ma és holnap

Sif,
 agyilkosasszony

UFA szenzáció 7 felvonásban
 A főszerepben:
 Paul Wegener és Grete Mosheim

Előzőleg egy 2 felvonásos
 vigjáték és Filmpalace Híradó

Jön:

Jön:

Az abbé tilka

Marcella Albani,
 Vilhelm Dieterle

Apollo és Atlantik
 nyári mozgó

Ma, hétfőn multhat
 utoljára

Pat és Patathon
 ezer mókán és
 tréfán

Holnap, kedden először

A végzetes óra

A legszebb, leghatásosabb
 dráma 7 felvonásban
 A főszerepben: Milton Sills,
 Dorris Kenyon
 Megelőzőleg a legújabb
 Emericus Journal.

Heyman-Szinkör

Ma utoljára!

Bőregér

Strauss világhírű operettje
 LUBITS E. rendezésében
 Kedvezményes jegyek
 érvényesek

Holnaptól kezdődőleg:

Stella Dallas

(Nemes áldozat)

Ronald Kolman és
 ifj. Douglas Fairbanks

Jelentkezni kell katonai igazolványok átvétele végett!

(Folytatás.) Az államrendőrség katonai osztálya felszólítja az alábbi várad lakosokat, hogy katonai igazolványukért sürgősen jelenjenek meg: Nagy József, Fecete Gabor, Kimesi Vasile, Negru Flore, Lacatus Carol, Zálányi Adalbert, Boican Gavril, Orban Ioan, Lencei Iosif, Kopocian Ioan, Janes Leopold, Rot Gheorghe, Koston Ioan, Keofan Gheorghe, Juca Petru, Novak Stefan, Sarca Craciun, Gros Béla, Rosenberg Herman, Blau Alexandru, Kozma Iosif.

A Magyar Párt hivatalos értesítése

A tanév küszöbén újból és nyomatékosan felhívjuk az érdekeltek figyelmét, nehogy a múlt évi sajnálatos esetek megisméjlódhessenek, az állami elemi oktatási törvény (megjelent a hivatalos lap 1924. évi július 25-iki számában) 19. cikkének tartalmára, amely úgy intézkedik, hogy minden év szeptember hó 1-10-ike között azok a szülők, kik gyermekeiket nem az illetékes elemi iskolában óhajtják taníttatni, kötelesek megjelenni az illetékes állami iskola igazgatójánál és az írásbeli nyilatkozatban megjelölni azt az iskolát, esetleg magántanerőt, amely után gyermekeik oktatásáról gondoskodni kívánnak. A meg nem jelent és a fenti nyilatkozatot le nem adott szülők gyermekei hivatalból irandók be a szülők feljelentendők, hogy azután a fent idézett törvény 21. cikke rendelkezésének értelmében 100-500 leig terjedő pénzbírsággal sújtassanak. Főként a lelkes és tanító urak felvilágosító, segítő, gyámolító és utbagazító munkáját kérjük a magyar gyermekek, a jövő generáció érdekében a szülők kellő kioktatása és a súlyos büntetés elhárítása céljából.

Értesítjük magyar testvéreinket, hogy bukaresti központi pártirodánk a felesleges iratváltás elkerülése s netaláni visszaélések meggátolása céljából akként határozott, hogy csupán azon kérelmezők ügyeiben fog eljárni, akik valamely párttagozat után fordulnak a központi irodához. Ezek tudomásvétele mellett tehát arra hívjuk fel magyar testvéreink figyelmét, hogy esetleges kérelmeikkel a megyei párttagozat után forduljanak a bukaresti központi irodához, mert ellenesetben ügyeikben az eljárást nem teszik to. yamatba.

Értesítjük Középes községbeli rom. katn. vallású testvéreinket, hogy kérvényük csupán véleményezés céljából érkezett le s ügyükben a végleges döntés még nem történt meg s hogy annak kedvező kieszközlésén dolgozunk.

Ezuton is felszólítjuk magyar testvéreinket, akik e kötelezettségüknek nem tettek eleget, hogy a Magyar Párt tagjai sorába iratkozzanak be.

Nagyvárad, 1928. szept. 2. Dr. Markovits Manó s. k., a szervezőbizottság elnöke. Dr. Kóvár Gusztáv, a szervezőbizottság alelnöke.

* Utleveleket gyorsan és pontosan elintéző konzulátusokon is legrövidebb idő alatt a Hegedűs hírlapiroda!

A borotvaélen táncoló községi tanácsok kölcsön nélkül semmit sem produkálhatnak

Csak a régi értékeket lehet megőrizni — mondja dr. Soós István városi tanácsos

A Nagyvárad Estilap egyik legutóbbi számában felvetettük azt a kérdést: miként lehetséges az, hogy ez az egykor hatalmas életerőtől duzzadó város évek óta a visszafejlődés stádiumában van s a reménytelenség állapotában tengődik. Az Estilap kérdést intézett városházi urakhoz és a város régi, megbecsült értékű polgáraihoz, hogy mondják el a maguk véleményét, diagnózisát és a segítség módjait. Dr. Soós István, akinek a nyilatkozatát itt elsőnek adjuk, Nagyvárad közéletének az utóbbi esztendőben egyik legmarkánsabb egyénisége. Közigazgatási szakember, aki különösen tíz évre visszamenőleg tökéletes tájékozottsággal ismeri a város ügyeit, nyilatkozata tehát éppen ezért rendkívül figyelemreméltó.

Dr. Soós István a következőket mondotta:

— Mindenekelőtt az okot kell néznünk, aminek folytán ilyen tragikus helyzetbe kerültünk, azután a bajt orvosolni hivatott tényezőket. A tespedésnek két főoka van. Az egyik általános, a másik speciális. Az általános okok megint kétféleképpen: közigazgatási és gazdaságiak.

A borotvaélen táncoló községi tanácsok, amelyeket állandóan elnyeléssel fenyegetnek a politikai hullámvérsek, a feloszlás réme, működésükben meg vannak bénítva.

— Ilyen körülmények között nyugodt, biztos és alapos munkát nem is lehet elképzelni. Az egészséges fejlődés kerékkötői, a közigazgatási nehézségek, az új közigazgatási törvény zökkenői, — miután a törvényt különféleképpen interpretálják — és a tisztviselői kérdés megoldhatatlansága.

— Gazdasági szempontból általános baj az országos gazdasági krízis, eo ipso érezteti hatását a városok életében. Emellett a krízist fokozza a pénzügyi autonómia hiánya. A városok bevételei szigorúan meg-

kötöttek és nem fokozhatók, a kiadások — pedig nagyrésztük szintén törvényesen előírt kötelezettség — szintén oly magasak, hogy

felemésztik a bevételeket és új befektetésekre gondolni sem lehet.

— A községi pótdó megszűnésével a polgárság áldozni sem tud, tehát

a legfőbb tennivaló a még meglévőt megőrizni.

— Nagy hiba, hogy nincsen külön városi törvény, mely nagyobb mozgást biztosítana, mert jelenleg

az új közigazgatási törvényben a városok és a községek egymáshoz vannak skatulyázva, holott egy ilyen nagy város élete és fejlődése, mint Nagyváradé, más direktívákhoz van kötve, mint mondjuk, Vaskóhé vagy más kis községé.

— Nagyváradon specielis baj az is, hogy a költségvetés ez évben hárommilliót tartalékol a külföldi kölcsön törlesztésére. Ebből az összegből, ha más célra lett volna fordít-

ható, már lehetett volna valami szép produkálni. Momentán megoldást csak egyben látnék: a közmunkák megindításában. Viszont ennek egyetlen egy módja van:

hosszú lejáratú és olcsó amortizációs városi kölcsön felvétele.

— Utcáink, hidaink, üzemünk, iskoláink, vágóhidunk rendbehozatala, új közegészségügyi intézmények, sürgős felépítése, népfürdők, télmenedék hely stb. Mind attól függ, hogy ez az egy eszköz — az olcsó kölcsön — elérhető-e vagy sem?

— Arra gondolni sem lehet, hogy az agyongyötört városi polgárságot újabb taxák sújtásák.

— Már annál is inkább, mert ez a mód amugy is tökéletesen ki van préselve.

— Összefoglalva tehát az eddigieket, a város egészséges fejlődéséhez a következők kellenének:

Leistabilitás, külön városi törvény, pénzügyi autonómia és egy nagyobb amortizációs kölcsön. A tikkat helyzetben csak ezek hozhatnának és jelenthetnének új életerőt.

Örízetbe vették a nagybáródi autóbusz sofförjét Gyerekre volt bizva száz meg száz ember élete

Az Estilap annakidején elsőnek adott hírt arról a nagyszabású autószerencsétlenségről, a mely Nagybáród község határában történt és amelynek során az autóbusz utasai közül hatan megsérültek.

Az ügyesség bűnvádi eljárást indított Kulcsár János, az autóbusz 18 éves sofförje ellen. A rendőrség bünygyi osztályán tegnap kezdték meg az alig

pelyhedző állu Kulcsár János kihallgatását. A vézna, fiatal gyerek azzal védekezett, hogy a szerencsétlenségért nem vonható felelősségre, mert a bal-esetet üzemi hiba:

a bal első kerék törése idézte elő.

Bár Kulcsár Jánosnak, a nagyváradai államrendőrség által szabályszerűen kiállított haj-

Aki a fehérneműt kímélni akarja, az mosson

Aki hófehér fehérneműt akar, az mosson

Aki olcsón és gyorsan mosni akar, az mosson

RADION-NAL

Minden háznál

négy vagy hatheletes szennyestűt hat teljesen ingyen
kimosatunk saját mosónőnkkel!

Hogyan mi a RADION és milyen a hatása, azt a következőkből lehet látni:

Rimanczy-szálloda: A Radion elsőrendű készítmény, sok pénzt lehet vele megtakarítani, és ezentul kizárólag azzal fogunk mosni.

Dr. Czeglédy Miklós: Igen jól sikerült a nagymosás Radionnal, tisztít minden foltot és hófehérré teszi a fehérneműt.

Dna Dr. Ionel Moldovan: Radion este un preparat excelent spalatul cu el esten foarte placut si usor.

Dr. Vadas József: Elvezet Radionnal mosni!

Sok időt és fát lehet vele megtakarítani.

Weiss E. David, Professor: Die Waschprobe mit Radion ist ausgezeichnet gelungen.

Tásztor Jenőné: (Szigligeti-utca 6.) Nagyon jól sikerült a nagymosás. — Ezután mindig Radionnal fogok mosni.

Öz. Rácz Jakabné: (Jókai-utca 13.) Be finom találmány a Radionpor, mindenkinek szívvel-lélekkel fogom ajánlani.

Aki próbamosást akar,

jeleníkezzen személyesen vagy levelezőúton, vagy telefonon:

1. Ernst Ungvárszék, str. A. Mureşan (Szigligeti-u.) 6. Telefon 532,
vagy 2. Schillinger Andornál, str. Dim. Cantemir (Beöthy Ödön-u.) 34

tási igazolványa van, alapos a gyanu, hogy a fiatal gyerek még egyáltalán nem képes autót vezetni és különösen nagy lelkiismeretlenség kellett ahhoz, hogy egy utasokkal telt, hatalmas autókamiont bizzanak rá.

A rendőrség egyelőre őrizetbe vette Kulcsár Jánost, de intézkedés történt, hogy az autóbusz tulajdonosát is előállítsák, aki ellen szintén megindul a büntető eljárás.

MOZI

APOLLÓ ÉS ATLANTIK MOZGÓK MŰSORA

Hétfőn utoljára: Pat és Patachon a bombagyárban.

Kedd először: A végzetes óra: Milton Sills és Dorris Kenyon remek drámája.

Szerda: A végzetes óra.

Csütörtök: A végzetes óra.

Jön: A kísértetek vonata.

* Hétfőn Pat és Patachont, kedden Végzetes órát nézze meg.

HEYMAN-SZINKÖR HETI MŰSORA (Telefon 29)

Hétfő 5, 7 és 9 órákor utoljára: Strauss világhírű operettje, a Börge Lubits Ernő rendezésében. Eredeti zenekissérettel! Rendes helyárral! Kedvezményes jegyek érvényesek.

Kedd 5, 7 és 9 órákor: Nagy premier! Stella Dallas (Nemes áldozat) Ronald Kolman és ifj. Douglas Fairbanks. A legérdekesebb amerikai film. Rendes helyárral!

Szerda 5, 7 és 9 órákor: Stella Dallas, (Nemes áldozat) Ronald Kolman és ifj. Douglas Fairbanks.

A FILMPALACE ÉS FILM-TERRASSE MŰSORA

Hétfő: 5, 7 és 9 órákor: Sif, a gyilkos asszony. Ufa világ-szenzáció. A főszerepben: Paul Wegener és Greta Mosheim. Előzőleg egy 2 felvonásos kacagtató vígjáték és Filmpalace Híradó.

Kedd: 5, 7 és 9 órákor: Sif, a gyilkos asszony.

Jön: az Abbé titka. A főszerepben: Marcella Albani és Wilhelm Dieterle.

Az orth. zsidó leányotthon-internátusban

I. C. Bratianu (Szaniszló)-u. 13 bejáró növendékek részére

külön oktatás, zene és idegen nyelvek tanítása. 784

Elsőrangú tanerők

SPORT

Törekvés--NAC 5:0 (2:0)

Sulyos incidens zavarta meg a két rivális találkozását

— Saját tudósítónktól —

a Törekvés Pintye révén megszerzi a vezető gólt. Majd a 40. percben beszáll a Nac hálójába a második gól is Wittenberg hibájából Rigó éles lapos lövése révén.

A második félidő a botrány-nyal kezdődött. Rónai beállítása körül hosszú percekig át folyt a pourparlé a Törekvés és Nac intézők, valamint Chromek bíró között. Chromek végül is lefújta a mérkőzést. A közönség erőiesen követelte a játék folytatását. Óriási felháborodás, zugás, fujolás tört föl a közönség köréből.

— Adják vissza a pénzt!

— Folytatni! Folytatni!

És hasonló kiáltások harsantak mindenfelől.

Ekkor a két csapat megegyezett abban, hogy más bíró vezetésével folytatják a játékot.

Medve István az Amateur intézője, vállalkozott a mérkőzés további vezetésére.

A második félidőben Ströck helyén Rónai játszott. A Tö-

rekvés lankadatlan ambícióval folytatta ostromló hadjáratát a Nac kapu ellen, ami újabb három gólt eredményezett. A Nac legénységét viszont rendkívül lesújtotta a védelmének indiszponáltsága, ugyanígy, hogy nagyobb erő kifejtésre nem is törekedett.

A mezőny legjobb embere Barátki volt.

Chromek és Medve, a mérkőzés bírái teljes objektivitással végezték tisztségüket.

Az 5:0-as eredményt, bár a Törekvés megérdemelten aratta fölényes győzelmét, nem tartják realitásnak. Remélhető, hogy alkalomadtán szebb kerek között találkozik még a két rokonszenves csapat és igazi erejét akkor méri össze.

Amateur 1-b.—Törekvés 1-b. 4:2 (2:0.)

Makkabea ifj.—Törekvés ifj. 1:0 (1:0.)

Kolozsvár: Juiul (Petrozsény) —KMSC 7:2 (1:2). A gólokat Guga (5) és Giurgiu (2), illetve Istvánfi (2) rúgták.

Nyomdászok—Hirlapírók 2:0

A gáz háboruja

Ujabb igen sok leírás és nyilatkozat jelenik meg a világsajtóban arról, hogy a jövő háboruja kémiai háboru lesz és ez a kémiai hadjárat sulyosabb és pusztítóbb lesz minden eddiginél. Egy-egy mérges gázzal teltített bomba egész városok lakosságát fogja pillanatok alatt a halálba küldeni...

Ezekkel a feltevésekkel szemben érdekes most megemlékezni dr. Gustav Eglov amerikai kémikus legutóbbi értekezéséről. Eglov professzor évek óta kizárólag a mérges gázokkal foglalkozik és ő ennek a szaknak egyik legkiválóbb specialistája. Ő is természetesen azt tartja, hogy a jövő háboruja kémiai háboru lesz. De egyáltalában nem fél olyan nagyon ettől a kémiai háborútól, mint hogy általában szokás.

— A kémiai háboru sokkal ártalmatlanabb és veszélytelenebb lesz, mint minden eddigi, hangzik a tudós megállapítása. Mert ez nem a mérges gázok csatáival fog járni, hanem kizárólag csak kábítószereket használnak majd az egymással szembenálló felek.

— Amerikában már évek óta nagy tömegben gyártanak olyan narkotikumokat, amelyek egész sajátos hatással vannak az emberi szervezetre. Az embereket mély, öntudatlan álomba ringatják. Ezzel az állommal együtt jár a vértagok megbénulása. A hatás az altató szer nagyságától függ, de sohasem tart tovább néhány napnál. Ezeknek a szereknek segítségével néhány óra alatt egész városokat lehet repülőgépről kábító gázfelhőbe burkolni. Nem pusztít ez a gáz, csak éppen elaltatja az ellenséget. Amellett ezek a gázok nagyon erősek. Ha egy köbméter levegőben egy milligramm gáz van, az ellen már nem lehet a rendes gázmaszkokkal védekezni. Egészen bizonyos, hogy ezeket a kábító gázokat fogják a legközelebbi háborúban használni. Ezek után most már csak egészen humánus háborúra van kilátás, nem kell félni, az embernek nem történik semmi baja, legfeljebb elalszik néhány napra...

AZ ŐSZI SZÉZON

eredeti angol női kabát és férfi öltöny

dus választékban raktárba érkeztek

DORMEUIL FRÈRES, LONDON

kizárólagos lerakata

SZÖVET-KÜLÖNLEGESSÉGEI

Vadas Jenő

Bulv. Reg. Ferdinand 3.

Elkábitott és kirabolt egy váradi ur-asszonyt a lakásán két éjszakai látogató

— Saját tudósítónktól —

A tegnapi virradó éjszakán példátlanul álló, vakmerő rablótámadás történt Nagyváradon. Ismeretlen tettesek — egy zömök férfi és egy magas termetű nő — a nyitva hagyott konyhaablakon keresztül be-másztak Groza Irén magánoson élő fiatalasszony Vlahuta (Szent János)-utca 48. számú lakásába és

az álmában meglepett asszonyt valami kábítószerrel pillanatok alatt ártalmatlanná tették, majd a szekrényből 5500 lejt magukhoz véve, feltűnés nélkül eltávoztak.

A szép fiatal Groza Irén reggel nyolc óráig feküdt elaléltan szobájának padlóján, ahol a házban lakó Székely bodegás talált rá. Miután azonban Székely nem tudta a szerencsétlen nőt magához téríteni, orvosért rohantak és félóra múlva Fisch Áron dr. főorvos, éter injekcióval öntudatra keltette Groza Irént. Az éjszakai rablótámadás azonban így is annyira megviselte a szegény fiatalasszonyt, hogy még néhány napig ágyát kell őriznie.

Az Estilap munkatársa a hír vétele után személyesen járt utána, hogy annak összes részleteit kiderítse.

Groza Irén lakásán.

Első utunk egyenesen az éjszakai támadás áldozatának: Groza Irénnek lakására vezetett.

A Vlahuta (Szent János)-u. 48. számú ház ósdi épület. Mindössze két család lakik benne. Bent az udvar mélyén lakik Groza Irén, Groza cukorkakereskedő elvált asszony-

huga. Egyszerű, de ragyogóan tiszta szobás-konyhás lakás. Az előszobából jobbra van a konyha, amelynek ablakán keresztül az éjszakai látogatók egész könnyű szerrel bejuthattak a baloldalon levő szobába, ahol egyedül feküdt Groza Irén. Körülbelül egy év óta él különváltan az urától és azóta kosztadásból tartja el magát.

Hogyan történt a rablótámadás?

Benyitunk a szobába, ahol rokonok és ismerősök ülnek és állják körül Groza Irén ágyát. Az átélte izgalmak teljesen ki-merítették. Csak tiszta kék szemében csillan meg valami reménysugár, amikor bátorítani

kezdjük: mondjon el mindent, beszéljen az éjszakai rablótámadásról, mert mi bizunk benne, hogy a vakmerő tettesek hamarosan kézrekerülnek. Groza Irén idegesen elgázítja fejének jegesborogatása alól kiugró szőke fürtjeit és beszélni kezd:

— Három vagy legfeljebb négy óra lehetett — mondja — amikor mély álmomból arra ébredtem, hogy idegenek járnak a szobában. Annyit még kivettem a félhomályban, hogy

egy zömök férfi és egy magastermetű nő a szekrényben túrkálnak.

— Mielőtt azonban segítség után kiálthattam volna, az ismeretlen nő valami kábítószer-

rel beöntözött ruhát húzott a fejemre, amitől pillanatok múlva elvesztettem eszméletemet.

— Hogy miként jutottam az ágyból a földre, arra nem emlékszem és nem tudom azt sem, hogy támadóim mikor távozhattak el. Reggel aztán, — mint máskor is mindennap — Székely bodegás kopogtatott az ajtómon, hogy nem akarok-e hozatni valamit a piacról? Miután eszméletlenül feküdtem, nem nyitottam ajtót. Ez rögtön gyanús volt Székelynek, aki lakost hívott. Így találtak rám. Az éjszakai támadók mindent kidobáltak a szekrényből, de, úgy látszik, csak pénzre volt szükségük és 5500 lejt el is vittek. Máshoz nem is nyúltak.

Igy folyt le az éjszakai támadás és most a rendőrség feladata, hogy a tetteseket kinyomozza. (b. j.)

Két társát agyonlőtte egy uszodabérlő 900 lejes differencia miatt Borzalmas dráma a Dunán

— Bukaresti tudósítónktól —

Galacból jelentik: Megrendítő tragédia játszódott le tegnap egy csónakban a Dunán. A galaci strandfürdő bérlői: Alexandrescu és Coien, együtt csónakáztak. Velük volt Alexandrescu két gyermeke is.

A két strandbérlő George Barbieri nevű csendes társa szintén csónakba ült és feléjük evezett.

A Duna közepére érve, Barbieri átugrott társainak csónakjába és üzleti ügyekről kezdett velük beszélni. Már régen elhatározták ugyanis, hogy megszüntetik a társas viszonyt és meg is állapították, hogy Barbierinek még hétezer lej jár. Most, ahogy a csónakban beszélgettek, egyszerre csak Alexandrescu és Coien kijelen-

tették Barbierinek, hogy kilencszáz lejt levonnak a hét-ezerből. — a strandépület reparációjának költségére.

Barbieri ez annyira feldühösítette, hogy kirántotta revol-

verét és egymásután többször elsütötte. Mindkét társát halálosan találták a golyók, Alexandrescu egyik fia pedig súlyosan megsebesült. A gyilkost letartóztatták.

Az optánspórt a jövő hétfőn újból tárgyalja a Népszövetségi tanács

— Az Estilap eredeti távirata —

Genfből jelentik: A román-magyar optáns-perben szokatlanul hosszú és izgalmas vita után döntött a Népszövetség bizottsága és pedig úgy, hogy a Népszövetség szeptember hó 10-én kezdődő ülészakának napirendjére tűzte az optáns-per végleges elintézését.

Egész napon át zárt-ülésben vitakoztak erről a nehéz nemzetközi problémáról. A délelőtti ülésen Procope (finn) elnök mindenekelőtt a tanács tudomására hozta, hogy Románia jegyzéke új elemet vitt be a kérdés anyagába, másrésről pedig Románia azt jelentette be, hogy a közvetlen tárgyalások még nem értek véget.

Apponyi Albert gróf ragaszkodott a magyar kormány kérelméhez, míg Antoniadé román delegátus azt kéri, hogy a tárgyalást napolják el addig az időpontig, amíg a magyar kormány a legutóbbi román jegyzékre válaszol.

Apponyi Albert gróf szerint a kérdés napirendre tűzése csak elősegítené a közvetlen tárgyalások sikerét és a két eljárás egyszerre is lenne folytatható.

Paul Boncour megjegyzi, hogy presztizskérdésnek tart-

ja a kérdés napirendre való kitűzésének mellőzését, mert valószínű, hogy a tanács most sem talál megoldást és így elmentmondásba juthatna saját júniusi határozatával.

A magyar álláspont mellett Schubert német delegátus szólalt fel és kijelentette, hogy a tanács vétene kötelessége ellen, ha kitérne a kérdés megvitatása elől, sőt ez a nemzetközi közvéleményt is izgatná. Hasonló értelemben szólalt fel az olasz Scialoja is.

Délután öt órakor a vita még hevesebben folytatódott. A legtöbb delegátus a magyar álláspont mellett szólalt fel. Este nyolc órakor hirdették ki a határozatot: az angol, német, olasz, holland, finn delegátusok a magyar álláspontot támogatták, a francia és a kubai kiküldött a halasztás mellett voltak. Végül egységes megállapodás alapján az optáns-per napirendre tűzték és a szept. 10-én kezdődő ülészakon tárgyalni fogják.

Ma utoljára
Pat és Patachon
Apollo és Atlantikban

Több szebbnél-szebb

perzsa

nálam bizományban

sürgősen eladó

Sternberg Reg. Maria 3.

**Jó harisnyát,
Finom szvettert,
Szép ingeket
Olcsón vehet
a Hófehérekben
Sas-palota**

370

A Derby főutcai üzlet iskola-cipő árai szept. 1-30-ig

Prima leányka egész cipő .. 410—640 leig

„ „ 1 pántos .. 380—550 „

„ fiu egész 410—665 „

„ „ „ dupla talppal 550—790 „

682

Jön az egész világon ünnepezt

„Platoff”

dóni kozák-kórus

NYITTÉR

A Gazdasági Bank és Pénzváltó r.-t. értesíti t. ügyfeleit, hogy üzlethelyiségét **Bulv. Regele Ferdinand 10. szám alól Str. Cosbuc (Szalárdi-utca) 4. szám alá helyezte át.**

Ma utoljára

Pat és Patachon
Apollo és Atlantikban

* Hétfőn Pat és Patachont, kedden Végzetes órát nézze meg.

* Hegedű és mandolin-órákat akadémia-módszer szerint havi 250 leiért adok. Weisz volt postatiszt, Beöthy Ö.-u. 7.

* Megjelent a Sch. Wienerin és Record szeptemberi száma. Kapható a Hegedűs Hirlapírodában.

FENYO

CIPŐÁRUHÁZ

Saspalota, Str. Avram Iancu (Kossuth-utcai) bejáratnál

megnyilt.

A „Turul” cipőüzlet volt üzletvezetője.

Halló-halló!

- Bébi?
- Én vagyok.
- Betegh Bébi?
- Igen, igen. Saját kezűleg, en face és en profil.
- Tehát vizionlátjuk a művésznőt. Ja, ki a Körös vizét issza...
- No, azt nem, viz, ujj, sok minden más inkább.
- Fő, hogy visszajön. Lám mégis csak Várad a világ közepe.
- Mond valamit, mert én sokáig azt hittem, hogy a világ vége, hogy nincs tovább, hogy itt végleg stop.
- Sokkal szebben startolt maga, semhogy ilyen pesszimista lehetett volna. Csak egy jó rendező kellett, aki felismeri és kihozza a tehetségét a nem olyan, aki viz alá szorítja. Halljuk, hogy remekül fejlődött.
- Sokat és mindent játszottam. Arad nagyon jó iskolám volt s alig várom, hogy felbecsüljem azt a nagy értéket, amit nekem a váradiai kritikája fog a multtal szemben jelenteni. Legközelebb ott is leszek Váradon.
- És mikor látjuk a színpadon?
- Az teljesen a műsortól függ. Szeretném minden kedves szerepet eljátszani, de egyelőre igen kedves szerep foglalkoztat: készülődés a vizionlátásra.

Fehér fogai

lesznek, ha fogait csak egyszer-kétszer a pompásan felfrissítő, jóízű fogkrémmel, a **Chlorodont** megdörzsöli. Rossz szájszag ellen is a **Chlorodont** szájjvizet használjuk

Mi uiság?

Holnapról

Stella Dallas

Nemes áldozat

Ronald Kolmannal

* PAT és PATACHON ma utoljára.

* N. Ambrózy Irén hegedűművész zeneiskolájában a beiratások megkezdődtek. A zongora-tanszakra sikerült megnyerni Mazalik Gabriella zongoraművésznőt, a kiváló pedagógust. Beiratások naponta 10—12-ig és 3—5-ig Str. General Mosoiu (Mezey Mihály-utca) 16. szám.

* Hétfőn Pat és Patachont, kedden Végzetes órát nézze meg.

Holnapról

Nemes áldozat

ifj. Douglas Fairbanks

* Munkában a zsebtolvajok. Tegnap délből panaszt tett a rendőrség Köner József tanuló, hogy a nagypiaci állatsereglet sátra előtt ismeretlen egyén kiemelte tárcáját, amelyben 1400 lei volt. A rendőrség a bejelentés után rögtön detektívet küldött ki a cirkusz elé, hogy a zsebtolvajok munkáját kissé megnehezítse.

* PAT és PATACHON ma utoljára.

Ma utoljára

Bőregér

* Weisz József hegedűtanfolyamán a tanítás szept. 6-án kezdődik. Beiratkozni lehet szept. 1-től naponta 11—1 és délután 4—6 óra között a tanfolyam helyiségében, Str. D. Cantemir (Beöthy Ö.-u.) 12.

* PAT és PATACHON ma utoljára.

Holnapról

Stella Dallas

Ronald Kolmannal

* Beiratkozások az állami József Vucan gimnáziumban I. Az állami gimnáziumban a beiratkozások szeptember 3-tól 6-ig lesznek az iskola helyiségében Calea Victoriei 100. sz. 2. Javító vizsgák szeptember 7-től 10-ig. 3. Szeptember 11-én beiratkozhatnak azok, akik a javító vizsgán átmentek. A beiratkozáshoz szükséges okmányok: kérvény 8 leles bélyeggel, születési bizonyítvány, előző évi iskolai bizonyítvány, újratöltési bizonyítvány. A szülők gyermekeiket a kitűzött időben feltétlenül irassák be, mert a határidő letele után semmiféle beiratásnak helye nincs, csakis felsőbb hatósági engedéllyel. A tanítás szeptember 24-ikén kezdődik.

Legdivatosabb

nőikabát- és ruhaszövetet

legolcsóbban

Barna Jenő

nőidivat és kelengyeáruházában Oradea, Bul. Reg. Ferdinand 3

vásárolhat

785

Filmpalace és Filmterrasse

ma:

SIF,
a gyilkos asszony

Paul Wegener, Grete Mosheim

* Zsufolt házak mulattak a Pat és Patachonon.

Ma utoljára

Bőregér
Heyman Szinkörben

* Mandel Ilonka zeneiskolájában a beiratások szeptember 2-től kezdődnek, d. e. 9—1-ig, Jorga (Zöldfa)-utca 14., I. em.

Ma utoljára

Bőregér

* Gázol a motokikli. Tegnap délelőtt súlyos baleset történt Nagyváradon. Az 513-as motokikli a Damjanich-utca sarkán elgázolt egy fiatal nőt, aki éppen lelépett a járdáról. Az ismeretlen hölgy lábán és karján szenvedett komolyabb sérüléseket, de az izgalom annyira erőt vett rajta, hogy még a nevét sem tudta megmondani. A közvédelmi biztosság első segélyt részére. A vigyázatlan motoros ellen megindult az eljárás.

* Zsufolt házak mulattak a Pat és Patachonon.

Filmpalace és Filmterrasse

ma:

SIF,
a gyilkos asszony

Paul Wegener, Grete Mosheim

* Végzetes óra. Milton Sills és Dorris Kenyon.

* Macalik Gabriella zongoratanítását megkezdte Szent János-utca 13. szám alatt. Jelentkezni lehet 10—12 és 2—4-ig.

* Végzetes óra. Milton Sills és Dorris Kenyon.

Szerencsés, boldog, gazdag leszek, Ki Herbsnél arany jeggyűrűt vesz. Ott mindig egészség, öröm, vigság honol, Ki ékszer, órákat HERBSTNEI vásárol.

HERBST

ékszer, óra, brilliánt és ezüst áruháza, Piața Regina Maria (Bémer-tér). I. drb 14 kar. arany jeggyűrű 600, 700, 800, 900, 1000, 1200, 1500 lei Brilliant ékszerek óriási választékban 592

Hencserek részlete Mansberger kárpitosnál. Reg. Ferd. 17.

Filmpalace és Filmterrasse

ma:

SIF,
a gyilkos asszony

Paul Wegener, Grete Mosheim

* Végzetes óra. Milton Sills és Dorris Kenyon.

Ma utoljára

Pat és Patachon
Apollo és Atlantikban

Ma utoljára

Bőregér

* Varrónők figyelmébe! Megérkeztek az összes 1929. évi divatlapok. Varrónőknek árakakását a Hegedűs Hirlapírodában.

Keddtől:

A végzetes óra

Wilton Sills és Dorris Kenyon

Apollo és Atlantikban

* Kézfinomító „Lison” Handkrém 3 nap alatt hófehérré, bárszony finommá változtatja kezét. Kapható: Farkas István „Apollo” drogueriájában.

* Feltétlenül nézze meg Pat és Patachont.

* A polgári iskolák negyedik osztálya újból megnyílik. Az orth. zsidó polgári fiú- és leányiskolák igazgatósága ez uton hívja föl az érdekelteket figyelmébe, hogy a közoktatásügyi miniszter urnak legújabb rendelkezése alapján a negyedik osztály ez évben újból megnyílik. Ez osztályba a beiratás szept. 5-én lesz.

Ma utoljára

a Bőregér

Heyman Szinkörben

* Néhány nap múlva nyílik meg a We-Ego divatcipő-áruház. Legutóbbi számunkban hírt adtunk arról a nagyjelentőségű közgazdasági eseményről, amelyet Nagyvárad társadalma számára Weisz Jenő országszerte híres cipőgyárának, a We-Egonak új üzlete jelent. Szorgalmas munkáskezek seregyen dolgoznak máris. Heyman-házban lévő hatalmas üzlethelyiség világvárosi mintára való átalakításán. Néhány nap múlva már készen is lesznek a munkálatok és a We-Ego cég igazi pazar látványossággal fog szolgálni új üzletének kikapcsolásával a közönségnek. A megnyitás a legközelebbi jövőben fog megtörténni és ez a premier bizonyára az őszi szezon legnagyobb sikerét fogja jelenteni a nagyvárad korzónak.

* Feltétlenül nézze meg Pat és Patachont.

Lilike apja vidékre utazott...

Lilike apja hosszú évek után, most öltött bennem alakot. Egyik nagyváradi dilettáns cikkében hemzsegtető betűk között a tekintetem horga kihalászott egy stilszerű szót — gyermekszoba. A mindennapi beszéd szótárából kiropogott már ez a ferdén értelmezett és a surlódások meghasonlásaiban eldurvult támadó tendenciájú kifejezés. Azok szokták belekeverni érdektelen eszmecsereik punkum saliensei közé, akiknek égető szükségük, hogy nevelésbeli fogatkozásaikat valamiképp elmaszkirozzák. A „gyermekszoba” sohasem tudja érzéltetni az otthon gyöngéd levegőjét, az apa szeretetteljesen egyenletes szigorúságát, az anyának feltűnő gondosságát és azt a egyszerű nevelési folyamatot és eredményt, amelynek a meghatározására született. Annál inkább vázolja egy gazdag ember lakását a gyermek számára rendezett helyiséggel, gouvernante-tal, bonne-nal ponny butorizattal, születésnap zsuotokkal, korán ebredező székszuallitással és hivalkodó szülői versengéssel. Az az egyénisége eldurvult, mint egy őrmesterré előléptetett szőke borbélyeségé a bakak, illetve a dilettánsok légkörében. Sértő, támadó, kritizáló, lekicsinylő. Nem idézik másképpen csak így:

— Hja, a gyermekszoba hiánya, nagy, ezen sem látszik meg, hogy gyermekszobában nevelkedett...

Lilikének nem volt gyermekszobája. Az ebédlőben aludt, játszadozott, zongorázott és készült gimnáziumi vizsgáira. A ruhái nem álltak külön szekrényben, mert nekik ilyen luxusra sem kellett. De szülei minden parvenü állásoságot pótolni tudtak regényesen példás tapintatukkal, mely Lilikében a szülő iránti tiszteletnek és a hitnek rendithetetlen alapját vetette meg. Lilike apja már meghalt, de tragikus életéből csak kedves és szép emlékek maradtak a kislánynak. Lilike apja híres irodalomtörténeti nevet örökölt és hozzáférhetetlen erkölcsöt. Egyik budapesti lap nagytekintélyű munkatársa volt. De sohasem jutott eszébe, hogy a hatalmasokkal való személyes jóbarátságát kamatoztatni is tudná.

Óriás volt, csupa izom-ember, mint Rod la Roque, de szikárabb. Széles, vízszintes vállain aránylag kicsi, de rendkívül markánsraju fej. (Harcos várkapitány oszók feje.) És szelíd pillantása szeme, mint Balassi Bálintnak, vértet hiányzott az alakjáról és a kezébe illett volna egy óriási buzogány. Ha kiegyenesedett, élő anakronizmusként hatott.

Életének periodikusan ismétlődő tragikus fordulataiban nagy erővel sikerült elszigetelnie magát családjától, hogy legalább a kis lányának soha nem okozott szomorúságot. Valami okozó avizmus üldözte dekadens szerzetét. Időnként leküzdhetetlen alkoholszomjúság hatalmaskodott rajta és ilyenkor hetekig dorbézolt, lázban, kiapadhatatlan szomjúsággal, távol az otthonától. Várt, kártyázott dipszomániás örökében, éjt-napot egyggyé téve. Csak félórát aludt napjában a

kártyaasztalra dőlve, vagy az üres palackok társaságában a földön. Majd hirtelen fölrémült és italt kért, mert úgy érezte, hogy a torkát égeti a szomjúság.

Otthon Lilike azt hitte, hogy az apja hivatalos ügyben vidékre utazott. Ezt a meggyőződését minden eszközzel támogatták is. Apja előre elkészített levelezőlapokat küldött vidéki barátainak, hogy bizonyos időközönként bizzanak egyet-egyet a postára. Édesanyja pedig mártírságát könnyeinek visszafolyásával takarta el. A nagy pesti bérkaszároyában, ahol évtizedekig laknak egymás mellett ismeretlenül szomszédok, ugyan ki világosíthatta volna fel Lilikét a valóságról. Lilike megkérdezte az édesanyját:

— Irt-e apuka?

— Igen, csókoltat, jól van hál' istennek.

— És mikor jön már haza?

— Talán a jövő héten már hazajön...

Lilike apja néha elvesztette az eszméletét és összeesett. Ilyenkor megdörzsölték a szíve táján, ecetet szagoltattak vele és lassan magához tért. Sietve fölállt a földről, bosszusan kiegyenesedett, kihúzta magát és halottsapadtan, szigoruan nézett körül. Mintha Hamlet apjának szelleme jelent volna meg a modern rendező elképzelésében.

Mindenkiben egyforma mély részvétet fakasztott és fiatalabb ujságírók kötelességszerűen szegődtek mellé a pesti és budai kis kocsmákba vezető útjain, hogy egyedül ne maradjon, ha megtámadja beteg szíve.

Egyszer kísérttem a Margit-hidra át Budára. Biztosan arról beszélgettünk, hogy a világon sehol nem tudnak olyan jó körözöttet csinálni, mint a rózsadombi kocsmákban. Hirtelen elhallgatott, éreztem nagy erejű szorítását a karomon és látom, hogy hatalmas alakja összecsucsklik, mintha lövés érte volna a mellé közepén.

— Földj el, takarj el — haddarta.

Megkezdődtek a magyarországi profiliga bajnokságok

Budapestről táviratozzák: A tegnapi megindult profiligában következő szenzációs eredményeket produkáltak a csapatok:

Bocskay—III. ker. 1:1 (1:0)

Ferencváros — Ujpest 2:2 (1:2)

Gólokat rugják: Borsányi, Takács (2), Auer.

Huszezer főnyi közönség, rendkívül izgalmas tempó, a mérkőzés vége felé durva játékok. Fuhrmant, Bukovit lerugják.

Kispest—Nemzeti 2:2 (1:1)

Szombathely:

Vasas—Sabaria 2:1 (1:1)

Szenzációs mérkőzés, amelyben a Vasas megérdemelt

A hid másik oldalán közeledt hófehér, csipkés ruhában libegve, egy kis angyal. Lilike. Felénk sem nézett, tovább ment. En mindaddig követtem a tekintetemmel, amíg csak el nem tűnt messze, a pesti oldalon.

— Elment — szoltam — ide sem nézett.

Nem válaszolt. Mellére horgasztott fejjel térdelt mellettem és ujjai görccsösen markolták össze a kabátomat.

Lilike akkor már két hete azt hitte, hogy az édesapja Székesfehérváron van. Pedig ott volt egész közel hozzá élettelenül, mely ájulatban.

...Betértünk a legközelebbi vendéglőbe. Lilike apja szokatlanul csöndesen ült az asztalhoz. Meren nézett maga elé, aztán sutogni kezdett, mosolygott, mintha egy láthatatlan lényvel beszélgetett volna, a fejét oldalra fordította kedvesen, mint a foxi a gramofon hangjainál. Lilikét idézte.

— Édes kislányom... édes

kis kislányom — susogott.

Aztán vad dühvel lesöpörte az asztalról a poharakat, a sótartót, a mustáros üveget. Az öklével döngelni kezdte a kerek asztalapot és bömbölő zokogással belemarkolt ritkás szőke hajába.

Lilike otthon biztosan megint kérdezte az édesanyját:

— Mit ir apuka? Mikor jön már haza?

— Majd egy hét múlva talán itthon lesz. Csókoltat.

A várva-várt hazatérés előtt Lilike apja átváltozott. Fürdőt vett, gyűrött ruháját kivasaltatta és huszonnégy óráig aludt, vagy csak pihent az egyik szállodában. Aztán elindult, bevásárolt és csomagokkal tért haza a nagy utról. Könnyezve ölelte magához a boldog kislányt és lesütött szemekkel könyörgött bocsánatot a feleségétől.

Es elmúltak bensőséges szép hónapok, amikor megint elutazott. Elutazott oda, ahonnan nem térhetett meg sohasem Lilike jérékai, könyvei közé gyűrötten, borgőzősen, illetlenül, az apák szubjektivitásának bűneivel.

Marton István.

AZ UJ PÉNZÜGYIGAZGATÓ MEGÉRKEZETT NAGYVÁRADRA

Storecu Dinu ma megy el Kisenevhe és adja át helyét az új pénzügyigazgatónak. Az új pénzügyigazgató Olteanu Alexandru, tegnap megérkezett Nagyváradra és ma délelőtt már el is foglalta hivatalát.

A hivatal átadásának aktusa Storescut cseppet sem érdekelt. Nélküle csinálták azt meg: Tzaranu kerületi főinspektor, Olteanu adminisztrátor, Tóth főtanácsos és Teodorescu pénztáros. Lapunk zártakor éppen a pénztár átadása folyik.

Nagy személyi változások a magyar politikai életben

— Az Estilap eredeti távirata —

Budapestről jelentik: Korányi Frigyes báró, Magyarország párisi követe legközelebb távozik helyéről, hogy elfoglalja a magyar Pénzügyügyi Központ elnöki állását.

Párisi magyar követé Villani báró bukaresti magyar követet, más hírek szerint Ággya—Pap Sándor tábornokot, József főherceg szárnysegédét nevezik ki. Ugyancsak megerősített hírek szerint Csáky honvédelmi miniszter legközelebb megváltik tárcájától, birtokot cserél felvidéken lakó testvérénél és Cseh-szlovákiába megy gazdálkodni. Az új honvédelmi miniszter Sipos Árpád, a Ludovika parancsnoka lesz.

Kinevezések a városi latin szertartású káth. püspökségnél

— Saját tudósítónktól —

Bjelik Imre dr püspök, apostoli kormányzó, székesegyházi örkanonok és Székely István dr pápai prelátus egyetemi tanár, székesegyházi főespereskanonok elhalálozása folytán a nagyváradi latin szertartású székeskáptalanban szükségessé vált fokozatos előléptetéseket Mayer Antal dr apostoli kormányzó a következőképpen fogantatosította:

Szirmay L. Árpád prelátuskanonokot örkanonokká; Brém Lőrinc dr kanonokot székesegyházi főesperessé; Gresinszky Antal prelátuskanonokot békési főesperessé; Lindenberger János dr prelátuskanonokot krásznai főesperessé; Némethy Gyula dr prelátuskanonokot közpészolnoki főesperessé nevezte ki Mayer apostoli kormányzó.

Az így megüresedett mesterkanonoki irodalmi stallumot XI. Pius pápa öszentsége Pop József dr szentjóbi apátnak adományozta.

A beiktatás a legközelebbi napokban a székesegyházban fog végbemenni.

Holnaptól kezdődőleg:

Stella Dallas

(Nemes áldozat) Ronald Kolman és ifj. Douglas Fairbans. A legérdekesebb amerikai film. — Heyman szinkor

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

LACIKAM. Leveled szombaton érkezett, ma választunk. Csókolunk mindnyájan. 97

FAJT nemtalálkozásunk. Látlak még a tél előtt? Levelem örömmel, lelki erődtámaszom, ne csüggedj, ne aggódj. Isten velünk lesz! Forrón csókol Fiukád. 94

Lakás

KERESEK nov. 1-re 3 szobás modern, parkettes, cselédszobás lakást. Cim a Hegedüs Hirlapirodában 76

LAKÁS. Város szívében 2-3 szobás átépítendő modern lakás 1929 május 1-től kiadó. Jelen állapotban 1928 októberén is. Rothbart Pável-u. 14. 114

KERESEK 3 szobás modern parkettes urilakást, kisebb német család részére, lehetőleg azonnalra. Gompper-cég, Aurel Vlaciu (Vámház) utca 8. Telefon 2. 94

KIADÓ üzletház az aradi vámmal szemben. Érdeklődni Centrala (Közép) u. 12 délutánként. 127

BUTOROZOTT utcai különbejáratu szoba azonnalra kiadó. Ciorogariu (Uri)-u. 22 szám. 131

KÉTSZOBÁS, fürdőszobás, konyhás lakás Ujvárosban azonnalra, egy szobás-konyhás ugyanott novemberre. 3 szobás, fürdőszobás novemberre, 4 szobás novemberre kiadók. Keresek 2-3-4 szobás lakásokat szeptember, október, novemberre a város bármely részén, jól fizető feleimnek. Balázs utóda Nicolai Jorga Zöldfa) utca 21. Fél 10-től fél 1-ig.

ELEGÁNSAN butorozott utcai saoba kiadó. Laurian Pereces) utca 5. 96

Alkalmazás

PERFEKT főzőnő jobb úri házhoz ajánlkozik. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 89

JÓ HÁZBÓL való fiút tanulónak fizetéssel felvesz Vadas női divatruház. Reg. Ferd. 5. 112

NÉMET leányt keresek 8 éves fiu mellé, ki háztartásban segít. Cim Hegedüs Hirlapirodában. 124

PERFEKT fehérnemű varrónő kerestetik vidékre. Cim: Mayer Katalin Chisineu-Ciș. 93

JOBB nő házvezetőnőnek vidékre ajánlkozik. Cim Plevnei (Timár) utca 5. 130

HÖLGYFODRASZ (nő) azonnal felvétetik. Bajtay, Tache Jonescu (Körös) utca 3. 102

INTELLIGENTES Witwe 30 Jahre alt wunscht Stelle an allleinstehen den Herr alls Wirtschafterin. Wilson (Füzes) utca 14. Bartha. 126

LIKÖRGYARBA munkásleány felvétetik. Saguna (Kapucinus) u. 1. 132

KERESEK hosszú bizonyítvánnyal minden szakácsnőt. Dorobanților (Rulikovsky) út 20. Mándi. 133

Adás-vevés

SÜRGÖSEN eladó Str. Wilson (Füzes-utca) 65. sz. szemben egy szép és jól berendezett magánház, Ertekezni a tulajdonosnál. Ambrus János szobrász 73

KERESEK megvételre Weininger: Nem és jelem c. könyvét. Cim a Hegedüs Hirlapirodában. 91

OLCSÓ faragásos ebédlő és hálószoba butorok kaphatók. Ugyanott tanulói felvétetik. Száraz asztalosnál. Ion Ghica (Páris) utca 2. 101

MEGKEZDETT gobelinképek eladó Zsiga Miklós (Lukács György) utca 34. 100

Modern táncok, charleston, tangó, fox-trott stb. óriási választékban kapható a Hegedüs Hirlapiroda zeneműosztályában. H

JÖVEDELMEZŐ tehenészet, tűzfűtővel azonnal eladó. Nicolae Zsiga (Lukács György) utca 48. 128

PETROLÉMLÁMPAT üzletvilágításhoz jókarban veszek. Cim a kiadóban. 99

Ellátás

ISKOLAI tanulót ellátásra elfogad, külön szobába, németül, románul beszélő, központban lakó úri családnál. Zongorahasználat. Cim a kiadóban. 129

Oktatás

KÖZÉPISKOLAI hallgató hegedűtanítást kezdőknek elvállal. Cim: Stern, Dimitrie Cantemir (Beöthy Ödön) utca 48. 98

Különfélék

HAZIGOMBA KIIRTASAT ma már mindenki maga végezheti. Ugyancsak mindenki módjában áll EPÜLŐ HAZAT preventive MENTESITENI ettől a sok gonddal járó, temérdek pénzt felemészítő bajtól. Felvilágosítással szolgál: Heduch Richárd, Principele Mihai (Gerliczy-u) 6. 125

Női és férfi bőrkabátok speciális készítése Herskovitsnál, Pável-utca. Javítást, festést vállalok. 716

Automobilt ha venni, eladni vagy kicserélni akar, forduljon Pércyhez, Reg. Ferdinand-út 22., ahol igen jókarban levő, keveset használt autók kaphat kedvező fizetési feltételekkel. 4434

Fest Tisztít
2 nap alatt
Kalinovcsán
a Sas alatt
Mos Vasal

Bőröndök, aktatáskák, retikülök és iskolatáskák nagy választékban,

Mindenféle javításokat jutányos áron készítek.

ÖSZTIREICHER, 818
Strada Rimanóczy-utca 12.

Ferradaiom a konyhában!!!

Az önműködő petroleumgáz-főzőgép teljesen feleslegessé teszi a meleg tüzhelyet. Szag és füst nélkül éget. Órákig.

1 lei 50 bani értékű petroleumot fogyaszt. 1 drb 300 leittől feljebb. Díjtalan árjegyzék és bemutatás!

Stern József vaskereskedés
Vitéz Mihály (Nagypiac)-tér 2. 652

ALLENBURG
bőrruházati

Calea Victoriei Kolozsvári-utca 1
gyárt: bőrkabátokat és bőrgömöket raktárra és rendelésre.

Bőrkabátjavítás és festés. 826

Új német könyvek a Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtárában

A Hegedüs Hirlapiroda kölcsönkönyvtára nagyszámú áldozatok árán ismét gazdagította a német könyvek tárá. A német könyvpiac naponként új műveket termel és a Hirlapiroda a kiválóbb műveket azonnal megvásárolja. A publikum méltányolja ezt az áldozatkészséget és állandóan új előfizetői iratkoznak be, akik a német könyveket olvassák.

Az új művek jegyzéke a következő:

Böhlau: Der schöne Valentin
Balzac: Die Frau von 30 Jahren
Balzac: Die dreisig drolligen Geschichten
Berger: Im Dschungel und Steppe
Dancker: Die Mansefalle
Delmont J.: Die Insel der Gerichteten
" : Der Gefangene der Wüste
Duchene: Der Kaid von Benuthur
Exyuenemeling: Die Piraten von Panama
Dill E.: Die Herwegs
Fischer: Durch Meere Hafen und Spelunken
Figdor: Räuber Götter und Madame Adele
Gerstácker: Die Flusspiraten des Mississippi
" : Gold
Goetel: De Flüchtling von Taschkent
Geijerstam: Die Geschichte eines Unglücklichen

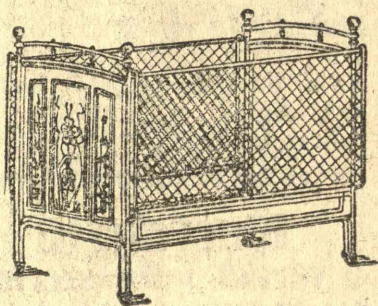
Huch R.: Peter Michel
Herzog R.: Zum Wessen Schwan
" : Nur eine Schauspielerin

Liliencron: Mit dem linken Ellbogen
Maupassant: Der schöne Freund
Michaelis K.: Rachel von Grooten
Mundry O.: Om das Geheimnis des Abhortales
Olearius: Moskowitsche Abentauer
Prevost: Manon Lescaut

Russel E.: Urlaub von der Ehe
Sienkiewicz: Quo Vadis
Sieroszewski: Die Teufel von jenseits des Meeres

Stevenson R. L.: Aus der Südsee
Smith: Das Schatz der Bucoleon
Voss Rich.: Komisches Fieber
Vischer: Auch einer

Viebig Klara: Elisabeth Reinharz Ehe
Zobeltitz: Die Erben von Gr. Quirlitz
Tolstoi: Kreutzer-Sonate

Gyermekágyak

sodronyágybetétek, gyermekkoscsik

Szöke

gyermekkosci és vasbutorizemében a legolcsóbbak. Piața Unirii 16. Saguna Kapucius-utca sarok. 829

Trodaszereket

olcsón csak

Sonnensfeldnél

vásárolhat

Mindenféle festést vállalok. Előnyomdák részére sablont készítek. Str. Caragiale (Nyárfa)-u. 8

Fz az eredmény, ha az Estilapban hirdet

CSODÁLATOS

Ön még ma sem tudja, hogy

ÜRI-RUHÁT KESZIT

szép, divatos kivitelben, olcsó árban

HERSKOVITS

Str. Gen. Moșoiu (Kert-utca) 1. sz.

Magánház 5 szobás teljesen modern lakással, nagy telekkel, sürgősen olcsón eladó. 3 szobás lakás azonnal kiadó. "ARDEAL" főposta mellett. Hivatalos órák: e. 10-1-ig, d. u. 4-7-ig. 750

Üzletherendezés pléhpuddal, "National" pénztár-kassza eladó

Üzlethelyiség borbélyműhelynek vagy más célra olcsó bérért kiadó

Értekezni Réti bőrkereskedés
General Holban (Széles-utca 46)

FÜSZERKERESKEDŐK!

!!

344 Johanna mosószappan minőségben és árban utolérhetetlen!

Gyári Ierakat
Piața Mihai Viteazul (volt Nagypiac-tér) 5. szám alatt.

Sonnenfeld Adolf r. 1. 807